

GEOGRAFIA

ZAÚJÍMAVÉ FAKTY O OCEÁNOCH

www.anglictinasbarou.sk

Zaujímavé fakty o oceánoch

Na našej planéte sa nachádza 5 oceánov:

1

TICHÝ OCEÁN
(Pacific Ocean)

2

ATLANTICKÝ OCEÁN
(Atlantic Ocean)

3

INDICKÝ OCEÁN
(Indian Ocean)

4

JUŽNÝ OCEÁN
(Southern Ocean)

5

SEVERNÝ ĽADOVÝ OCEÁN
(Arctic Ocean)

Zaujímavé fakty o oceánoch

1

TICHÝ OCEÁN (Pacific Ocean)

- Tichý Oceán je najväčší oceán ktorý zaberá tretinu Zeme. Je taktiež aj najhlbší a najrozsiahlejší.
- Tichý Oceán pokrýva až 28 % povrchu Zeme, je 15-krát väčší ako USA.
- Najhlbšie miesto v Tichom oceáne je Mariánska priekopa, má hĺbku 10 924 metrov. Najväčšie more je Filipínske more a v oceáne sa nachádza 25 000 ostrovov, čo je viacej ako súčet ostrovov vo všetkých ostatných oceánoch. Najväčší ostrov je Nová Guinea.
- 60% všetkých ulovených rýb pochádza z Tichého oceána.
- Tamu Massif je najväčšia sopka na Zemi a nachádza sa na dne oceána.
- V strede oceánu je miesto ktoré sa nazýva " kozmický cintorín" pretože je tam zaniknutá vesmírna stanica Mir a množstvo vrakov vesmírnych lodí.
- Oceán pomenoval portugalský moreplavec Fernao do Magalhaes počas svojej prvej plavby okolo sveta kedy nenatrafil ani na jednu búrku.
- Asi 10 ľudí stúpilo na povrch mesiaca ale iba 3 ľudia dosiahli dno Mariánskej priekopy. Jedným z nich bol režisér James Cameron.
- Tlak na dne Mariánskej priekopy je tak veľký ako keby ste držali 50 jumbo jetov. Je to 8 ton na cm².
- Tichý oceán v jeho najširšom bode, od Indonézie po Kolumbiu, je 5x širší ako mesiac.

Zaujímavé fakty o oceánoch

2

ATLANTICKÝ OCEÁN (Atlantic Ocean)

- Atlantický je druhý najväčší oceán. Rovník ho rozdeľuje na severný a južný.
- Jeho názov pochádza z gréckej mytológie a znamená Atlasovo more.
- Medzi ostrovy Atlantického oceánu patrí napríklad Grónsko, Veľká Británia, Kanárske ostrovy, Island, Bermudy a mnoho iných.
- Priemerná výška prílivu je 1 m a najväčšia je 18 m.
- Atlantický oceán je najpoužívanejšou morskou trasou medzi západnou a východnou pologulou. Nachádza sa tu veľa vyspelých štátov.
- Atlantický oceán je najmladší zo svetových oceánov. Začal vznikať pred 200 miliónmi rokov.
- Nachádza sa tu Stredoatlantický chrbát, ktorý tvorí mohutný pás pohorí tiahnucích sa od severu na juhu.

Zaujímavé fakty o oceánoch

3

INDICKÝ OCEÁN (Indian Ocean)

- Indický oceán je tretí najväčší oceán. Je taktiež najteplejší a nachádza sa na rovníku. Zaberá asi 20% vodnej plochy Zeme.
- Z troch strán ho obklopuje pevnina a nachádza sa medzi Afrikou a Austráliou.
- Nachádza sa tu množstvo ostrovov, napríklad Madagaskar, Maldivy a Indonézia.
- Indický oceán bol a je dôležitá obchodná cesta medzi Áziou a Afrikou.
- Euxodus z Kyzikosu bol prvým známym Grékom ktorý sa preplavil Indickým oceánom v druhom storočí pred naším letopočtom.
- Koncom 14. storočia Portugalec Vasco da Gama oboplával Mys Dobrej nádeje a doplával do Indie. Európania čoskoro ovládli obchod na tejto trase.
- Názov Indický oceán vznikol na základa toho, že sa nachádza v okolí indického poloostrova.
- Indický oceán poskytuje domov množstvu ohrozených morských živočíchov ako napríklad korytnačkám, morským kravám a tuleňom.

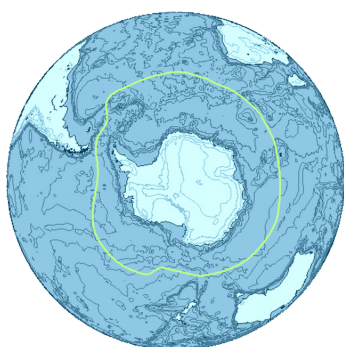

Zaujímavé fakty o oceánoch

4

JUŽNÝ OCEÁN (Southern Ocean)

- Kedysi sa nazýval Južný ľadový oceán alebo Antarktický oceán pretože obklopuje Antarktídu. Je to štvrtý najväčší oceán.
- Je asi 2x väčší ako Európa.
- V zime je viacej ako polovica oceánu pokrytá ľadom a ľadovcami.
- Jeho priemerná hĺbka je 4000 až 5000 metrov.
- Najväčší bezstavovec na našej planéte bol objavený v južnom oceáne. Bola to sépia obrovská, ktorá tu žije a dorastá až do dĺžky 15 metrov.
- Južný oceán je domovom pre modré veľryby, tučniaky kráľovské a tulene. Najväčší z druhov tuleňov váži až 4000 kg.
- Na kamenistých brehoch Antarktídy je každý rok viac ako 100 miliónov vtáčich hniezd.
- Prvý známy objavitelia ktorí plávali cez južný oceán boli Bartolomeo Diaz, Ferdinand Magellan a kapitán James Cook.

Zaujímavé fakty o oceánoch

5

SEVERNÝ ĽADOVÝ OCEÁN (Arctic Ocean)

- Je to najmenší a najplytkejší z oceánov. Väčšina oceánu sa nachádza za severným polárnym kruhom.
- Ak by sa všetky ľadovce v Severnom ľadovom oceáne roztopili naraz hladina morí by sa zvýšila do výšky 26 poschodovej budovy.
- 90% povrchu oceánu tvorí ľad.
- Oceán je skoro úplne obklopený pevninou- Grónskom, Severnou Amerikou, pobrežím Euroázie a mnohými ostrovmi.
- Jeden ľadovec z Antarktídy by dokázal poskytnúť pitnú vodu na päť rokov pre 1 000 000 ľudí.
- Názov Arctic Ocean je odvodené z gréckeho slova " Arktos" čo znamená medveď.
- Severný ľadový oceán pokrýva 3% zemského povrchu.
- Je domovom pre veľryby, mrože, polárne medvede a tuleňe.
- Má 8% veľkosti z Tichého oceána.
- Obľúbenou turistickou atrakciou je polárna žiara: " Aurora Borealis". Tancujúca žiara na oblohe sa dá pozorovať medzi Novembrom a Aprílom.

Zaujímavé fakty o oceánoch

Svetové oceány obsahujú takmer 97% všetkej vody na našej planéte.

Zatiaľ sme prebádali iba 1% oceánu a 5-7% dna oceánu.

V ľadovcoch po celom svete sa nachádza približne 70% sladkej vody.

Veľký bariérový útes má dĺžku 2500km a je najväčšou živou štruktúrou na svete.

Najdlhšie pohorie planéty je pod hladinou oceánu. Stredooceánsky chrbát je dlhý 37tisíc km a zaberá 23% celkovej plochy zemského povrchu.

Na dne oceánu sa nachádza viacej pamiatok ako vo všetkých múzeách sveta dokopy a asi 3 milión vrakov lodí.

Svetlo dokáže preniknúť do hĺbky 100m. Priemerná hĺbka oceánu je 3800m, takže väčšina našej planéty je v temnote.

94% zo všetkých druhov zvierat žije v oceánoch. Momentálne poznáme viac ako 240 tisíc druhov čo je iba zlomok zo živočíchov v oceánoch.

70-80% kyslíku ktorý dýchame je vytvorený morskými rastlinami.

Morská voda je nepitná ale morský ľad je pitný.

90% vulkanickej aktivity sa odohráva v oceáne.

Tsunami sa hýbe rýchlosťou 500 míľ za hodinu.

Zaujímavé fakty o oceánoch

Aktivity

Aký oceán sa nachádza najbližšie k tvojej krajine?

Nájdí všetky oceány na mape.

Zisti ako žijú zvieratá v Severnom ľadovom oceáne alebo Južnom oceáne.

Zisti aké živočíchy môžeš nájsť v Indickom oceáne.

Nakresli aké živočíchy sa môžu ukrývať v hĺbinách oceánu.

Nájdí na mape Mariánsku priekopu a Veľký Bariérový útes.

Ktoré morské živočíchy sú ohrozené alebo na pokraji vyhynutia?

Počul si o mieste nazývanom Bermudský trojuholník? Nájdí na mape a zisti čím je toto miesto zvláštne.

Zisti či existujú miesta kde je veľký výskyt potopených lodí, miesta kde sú potopené mestá alebo pamiatky. Následne ich nájdí na mape .

Morské živočíchy sú často zranené alebo zomierajú kvôli činnosti človeka. Zamysli sa aké činnosti ohrozujú život v oceánoch?

Pozri si dokument/ video, prečítaj si knihu, nájdí fotografie rôznych morských živočíchov. Sprav si vlastnú hitparádu (napr. najväčšia ryba, najmenšia, najfarebnejšia, najdivnejšia, nastrašidelnejšia atď.)

Videl si oceán? Kedy to bolo? Kde to bolo? Aký oceán to bol?